

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555-2563
กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
Public Participation in the Mayor Election between 2012-2020: Case
Study of Kratumlom Subdistrict, Samphran District,
Nakhon Pathom Province

สุมาธิกานต์ สังวาลไชย¹ สันฐาน ชยนนท์²
Sumathikan Sangwanchai, Sunthan Chayanon

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 -2563 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555-2563 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และเพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยผสม การวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม จำนวน 393 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย ใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอ้างอิง t-test ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างที่มีตัวแปร แบ่งเป็น 2 กลุ่มและ F-test ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมด้วยวิธีสามเส้า ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมือง ด้านการเป็นผู้ประท้วง ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน และ ด้านการติดต่อกับทางราชการตามลำดับ การเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตามปัจจัยส่วนบุคคล ต่างกัน มีระดับความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน และแนวทางแก้ไขปัญหการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี พบว่า การมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด เนื่องจากประชาชนชอบอยู่เป็นพวกพ้องและการรวมกลุ่มที่มีความคิดเห็นทางการเมืองเหมือนกันจึงเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่พรรคการเมืองที่ตนชอบจัดขึ้น

คำสำคัญ (Keywords): การมีส่วนร่วม; การเลือกตั้ง

Received: 2021-06-23 Revised: 2021-07-27 Accepted: 2021-07-27

¹ วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Politics and Government, Suan Sunandha Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: pipat6156@gmail.com

² วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา College of Politics and Government, Suan Sunandha Rajabhat University

Abstract

The purpose of this research was to study the level of people's participation in the mayoral elections during 2012-2020 to compare the people's participation in the mayoral elections during 2012-2020 classified by personal factors. and to study the solution to the problem of people's participation in the mayoral elections during 2012 - 2020. This research is a mixed research. Quantitative research, the researcher used questionnaires. to collect information The sample used was 393 voters in Krathum Lom Sub-district, using a simple random sampling. Descriptive statistics, mean, percentage and standard deviation were used. The reference statistical t-test was used to test for differences with variables divided into 2 groups, and the F-test was used for one-way analysis of variance. Qualitative research uses in-depth interviews. and using participative observation using a triangular method. The results showed that the opinion level of participation in the mayoral election Overall, it is at a high level. When considering each aspect, it was found that participation in political parties On going to vote in elections Being a political reporter on the part of being a protester The aspect of being a role player in the community and the aspect of dealing with the government, respectively. Comparison of differences in participation in the mayoral election according to personal factors, different opinion levels. no different and a solution to the problem of people's participation in the mayoral election. It was found that participation in political parties The people participated the most. Because people like to be partisans and groups with like-minded political views, they participate in various activities organized by their favorite political parties.

Keywords: Participation; Election

บทนำ (Introduction)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยความเข้มแข็งของการปกครองจะเกิดขึ้นได้จะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการเลือกตั้งจึงเป็นส่วนสำคัญในการที่ส่งเสริมระบบการเมืองให้มีความเป็นประชาธิปไตยและก่อให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยได้อย่างยั่งยืนโดยเฉพาะการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นเป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการมีส่วนร่วมเนื่องจากการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นเป็นการเมืองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดซึ่งในอดีตที่ผ่านมาประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองน้อยมากการมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรม คือ การเปิดโอกาสให้

ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นแต่เมื่อเลือกตั้งเสร็จสิ้น ประชาชนจะไม่มีส่วนร่วมอย่างอื่นในกรณีที่ประชาชนสนใจจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติก็พบว่าไม่มีช่องทางที่เปิดให้ประชาชนทำอะไรได้มากนัก ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลังขาดความร่วมมือ และขาดความสนใจจากประชาชน ส่งผลให้การปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นการปกครองของคนในท้องถิ่นเองประสบความล้มเหลว อย่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2560 หมวดที่ 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้บัญญัติถึงสาระหลักเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้หลายประการ เช่น การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

การออกเสียงประชามติและการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเห็นได้ว่าประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นสำคัญต่อการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยิ่งในการกำหนดให้การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องหาวิธีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในท้องถิ่นมากขึ้น (บุศรา โพธิสุข, 2558) การเลือกตั้งท้องถิ่นนับเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่เป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพของประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นได้ในหลากหลายมิติ เช่น การตรวจสอบความสนใจของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นว่ามีสูงมากเพียงใด โดยเปรียบเทียบได้จากระดับการมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น ความเข้มข้นในการแข่งขันและช่วงชิงที่นั่งของผู้สมัครลงแข่งขันรับเลือกตั้งท้องถิ่นซึ่งผลการเลือกตั้งท้องถิ่นสามารถแสดงถึงการตอบสนองของประชาชนในท้องถิ่นที่มีต่อนโยบายที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในท้องถิ่นใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งอันจะนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงทิศทางของนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นที่มีอยู่เดิมให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงถือได้ว่าการเลือกตั้งท้องถิ่นมีความสำคัญเป็นอันมากและสามารถกล่าวได้ว่าอาจจะสำคัญกว่าการเลือกตั้ง ส.ส. เนื่องจาก ส.ส. มีหน้าที่สำคัญคือการทำหน้าที่นิติบัญญัติหรือการออกกฎหมายและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลกรณีที่เป็นฝ่ายค้าน มิได้มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาโดยตรงเนื่องจากไม่มีงบประมาณเป็นของตนเองแต่การปกครองท้องถิ่นนั้นมียกงบประมาณเป็นของตนเองและมีหน้าที่โดยตรงต่อการพัฒนาความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชน (ชำนาญ จันทร์เรือง, 2563) นับตั้งแต่ ปี 2555 เป็นต้น

มาที่รัฐบาลไม่ได้จัดให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลได้ครบวาระการดำรงตำแหน่งทั่วประเทศแล้ว เมื่อเดือนพฤษภาคม 2561 โดยที่นายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลดังกล่าวยังคงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 85/2557 เรื่องการได้มาซึ่งสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557 และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 1/2557 เรื่องการได้มาซึ่งสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2557 และในปัจจุบันคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาล เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 โดยให้จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีภายใน 60 วัน(วันอาทิตย์ที่ 28 มีนาคม 2564) นับแต่วันนี้

คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดจากข้อมูลของสำนักปลัดเทศบาล เทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม (2563) ตำบลกระทุ่มล้มอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เป็นเขตปกครองของเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม มีประชากร จำนวน 28,221 คน (งานทะเบียนราษฎร เทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม ณ เดือนธันวาคม 2563)

และจากการสำรวจจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ในปี 2555 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 15,459 คน มีผู้มาใช้สิทธิจำนวน 8,191 คน คิดเป็นร้อยละ 52.99 ถือได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งอยู่ในระดับน้อยและกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะอื่นๆ ยังมีน้อย โดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การเคลื่อนไหวทางการเมืองการร่วมรณรงค์ทางการเมือง การตรวจสอบและการถอดถอนทางการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องหาสาเหตุว่าเพราะเหตุใดประชาชนจึงให้ความสนใจมาใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นจำนวนน้อยเพื่อหาแนวทางในการรณรงค์ให้ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งให้มากกว่าเดิม เนื่องจากนายกเทศมนตรีรองนายกเทศมนตรี รวมถึงสมาชิกสภาเทศบาลเมืองกระทุ่มล้มมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการควบคุมการบริหารงานของเทศบาลเมืองกระทุ่มล้มถือได้ว่าเป็นตัวแทนของท้องถิ่นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ดังนั้นเป้าหมายในการพัฒนาการเมืองท้องถิ่นจึงควรที่จะพัฒนาให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย มีจิตใจที่เป็นประชาธิปไตยและมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีระหว่างปี 2555 - 2563 โดยจะทำการศึกษาเฉพาะพื้นที่ที่ผู้วิจัยทำงานอยู่ คือ ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เพื่อศึกษาเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 ในพื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ทั้งนี้ มุ่งหวังว่าผลการวิจัยที่ได้รับจะนำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตื่นตัวในเรื่องการเมืองรวมถึงเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและเป็นประโยชน์ต่อพรรคการเมืองในการนำข้อมูลไปใช้ในการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 พื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 พื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 พื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ วิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่มีรายชื่อตามทะเบียนบ้านอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม จำนวน 9 หมู่บ้าน

2. กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปในเขตพื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม จำนวน 393 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

3.1.1 แบบสอบถามลักษณะปลายปิด เกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

3.1.2 แบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 ในพื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2) ด้านการมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง 3) ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน 4) ด้านการติดต่อกับทางราชการ 5) ด้านการเป็นผู้ประท้วง 6) ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมือง

3.1.3 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 ในพื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

3.1.4 ปัญหาและอุปสรรค

3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามและข้อคำถาม

3.2.2 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่มีรายชื่อตามทะเบียนบ้านอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากำหนดเป็นตัวแปรต้น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 ซึ่งแบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2) ด้านการมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง 3) ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน 4) ด้านการติดต่อกับทางราชการ 5) ด้านการเป็นผู้ประท้วง 6) ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมือง เป็นตัวแปรตาม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินค่าตามความคิดเห็น

3.2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลกระทู้ลุ่ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้มาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC (Item Objective Congruence) ตามวิธีของ Rovinelli & Hambleton (สมนึก ภัททิยธนี, 2546 : 125-139) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงตามสาระ การเรียนรู้ที่ใช้ได้ โดยใช้ค่า IOC ตั้งแต่ .50 ถึง 1.00 ผลปรากฏว่า ข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ ซึ่งมีค่าตั้งแต่ .69-1.00

3.3.4 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย และนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจการจำแนก (r) เป็นรายข้อ จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคำนวณสำเร็จรูป คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ระหว่าง .35 - .75 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .22 - .61 เก็บไว้ จำนวน 30 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหา และวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ จากนั้นได้นำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR20 ของ Kuder-Richardson (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 159-162) ค่าความเชื่อมั่นจากผลการวิเคราะห์เท่ากับ .78

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่มีรายชื่อตามทะเบียนบ้านอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลกระทู้ลุ่ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 393 คน และได้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามโดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากตำราเอกสาร และค้นคว้าจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

5.1.1.1 เพื่อบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentages)

5.1.1.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลกระทู้ลุ่ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ได้แก่ ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน ด้านการติดต่อกับทางราชการ ด้านการเป็นผู้ประท้วง และด้านการเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมือง วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้คู่กับค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงลักษณะการกระจายข้อมูล

5.2 สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics)

5.2.1 T-test ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่มีตัวแปรแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ

5.2.2 F-test ใช้สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป เช่น อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ (Least Significant Different: LSD)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีระหว่างปี 2555 – 2563 พื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม พบว่า ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ของการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีระหว่างปี 2555 – 2563 พื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 – 2563	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3.92	0.849	มาก	2
ด้านการมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง	3.96	0.850	มาก	1
ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน	3.77	0.783	มาก	5
ด้านการติดต่อกับทางราชการ	3.73	0.778	มาก	6
ด้านการเป็นผู้ประท้วง	3.85	0.800	มาก	4
ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมือง	3.86	0.796	มาก	3
รวม	3.84	0.809	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีระหว่างปี 2555 – 2563 พื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับอยู่ในระดับมากทุกข้อ ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ด้านการเป็นผู้ประท้วง อยู่ในระดับมาก ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน อยู่ในระดับมาก และ ด้านการติดต่อกับทางราชการ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 พื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ การศึกษา และ

รายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 ในพื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม พบว่า เทศบาลควรมีการให้ความรู้ทางด้านกฎหมายแก่ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจสิทธิการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญของการไปลงคะแนนเลือกตั้ง โดยเพิ่มช่องทางการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองให้มีความหลากหลาย เช่น การปิดประกาศข้อมูล การใช้หอกระจายข่าว การจัดทำเอกสารหรือแผ่นพับ การจัดกิจกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบประชาชน การจัดทำเว็บไซต์ เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนได้ตระหนักถึงสิทธิของตนตามรัฐธรรมนูญ และสามารถใช้สิทธินั้นได้อย่างเต็มที่ โดยปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การปกครอง และการพัฒนา เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเองและท้องถิ่น ทั้งนี้ เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการบริหารราชการในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้สิทธิการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนร่วมตรวจสอบความโปร่งใสในการเลือกตั้งและมีส่วนร่วมสอดส่องแจ้งเบาะแสกรณีมีการซื้อ/ขายสิทธิ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 พื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพรานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 พื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเดิม แพทย์รังษี (2556) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณี เทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ปัจจัยที่ผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ ประโยชน์จากการเข้าร่วม อิทธิพลของผู้นำความผูกพันต่อท้องถิ่นและความเข้มแข็งของเครือข่าย และเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมกับตัวแปรพื้นฐานจะพบว่า มีตัวแปรที่สามารถจำแนกความแตกต่างของการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ตัวแปรอายุ จำนวนปีที่อยู่อาศัย เท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ คงฤทธิ์ กุลวงษ์ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านข้อมูลข่าวสาร กล่าวคือประชาชนมีความสนใจในข้อมูลข่าวสารทางการเมืองน้อย ด้านแสดงความคิดเห็น กล่าวคือประชาชนได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองน้อย ด้านการตัดสินใจ กล่าวคือ ประชาชนมีทัศนคติ

เกี่ยวกับผู้นำและการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ทางการเมืองน้อยและด้านการติดตามตรวจสอบ กล่าวคือประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบนโยบายของพรรคการเมืองและนักการเมืองน้อย

สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศักดิ์ วรรณยิ่ง ; ญัฐวิทย์ บุณนาค และ จตุพร บานชื่น (2559) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.43$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.60$) รองลงมา ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน ($\bar{x} = 3.49$) ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง ($\bar{x} = 3.48$) ด้านการเป็นผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.37$) ด้านการเป็นผู้ประท้วง ($\bar{x} = 3.33$) และด้านการติดต่อกับทางราชการ ($\bar{x} = 3.30$) ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ร้อยละ 45.1 กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาในเรื่องผู้นำท้องถิ่นไม่ได้แนะนำให้ประชาชนได้รู้และเข้าใจหน้าที่ในทางการเมืองและไตร่ตรองถึงบทบาทหน้าที่ในการใช้สิทธิอย่างถูกต้องข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39.7 ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้นำท้องถิ่นควรให้คำแนะนำแก่ประชาชนถึงบทบาทหน้าที่ในการใช้สิทธิอย่างถูกต้อง

ส่วนงานวิจัยเชิงคุณภาพ แนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ระหว่างปี 2555 - 2563 ในพื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมืองว่า ควรร่วมตรวจสอบความโปร่งใสในการรับเลือกตั้ง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3 คน กล่าวว่า ควรรับฟังการปัญหาในการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งและประชาชน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 คน กล่าวว่า ควรมีส่วนร่วมสอดส่องและแจ้งเบาะแสกรณีมีการซื้อ/ขายสิทธิ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ควรร่วมตรวจสอบความโปร่งใสในการรับเลือกตั้ง และ ควรมีส่วนร่วมสอดส่องและแจ้งเบาะแสกรณีมีการซื้อ/ขายสิทธิ เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูล เนื่องจากการเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมือง ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ให้การรับรองไว้ โดยต้องทำพร้อมๆ กันหลายวิธีเช่น การปิดประกาศข้อมูล การใช้หอกระจายข่าว การจัดทำเอกสารหรือแผ่นพับ การจัดกิจกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบประชาชน การจัดทำเว็บไซต์เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ ศรีพระจันทร์ (2558) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผสมผสานการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณคือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีในเขตอำเภอบ้านผือ คัดเลือกโดยสุทธาโรยามาเน่ จำนวน 398 คน โดยใช้แบบสอบถาม และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพคัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ผู้บริหารเทศบาลหรือ

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน รวมทั้งสิ้นจำนวน 17 คน โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการเป็นฐานคะแนนเสียงและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลางการใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก และติดตามกระบวนการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีคือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ เพศ อายุระดับ การศึกษา อาชีพ และรายได้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาเลือกผู้สมัครด้านคุณสมบัติส่วนตัว เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานสูง มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีอยู่ในระดับมาก ด้านนโยบายผู้สมัครเป็นประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ด้านผลประโยชน์ตอบแทนจากการช่วยงานประเพณีต่างๆ ของชาวบ้านสม่ำเสมอ และสัญญาว่าจะทำสิ่งต่างๆ ให้หลังจากได้รับเลือกอยู่ในระดับมาก และด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว/การอุปถัมภ์ของผู้สมัครประชาชนเคารพนับถือศรัทธาส่วนตัว เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แสดงให้เห็นว่าปัจจัยภายในมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ความสัมพันธ์ส่วนตัว การที่ผู้สมัครอุปถัมภ์ประชาชนมีผลเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรมีการจัดอบรมทำความเข้าใจในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีให้ประชาชนมีความรู้ เพื่อจะได้มองเห็นประโยชน์ของการเลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบในเรื่องลักษณะเดียวกันในพื้นที่อื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยที่เกิดขึ้น และเพื่อใช้เป็นแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

2.3 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

เอกสารอ้างอิง (References)

- ชำนาญ จันทร์เรือง. (2563). มองโลกมองไทย-ประชาธิปไตยกับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น. สืบค้น 23 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/>
- เทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม. (2564). ข้อมูลพื้นฐานเทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม. สืบค้น 23 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <http://krathumlom.go.th/public/>
- ประเดิม แพทย์รังสี. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณี เทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุศรา โพธิสุข. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตเชียงใหม่.
- ภูสิทธิ์ ขันดีกุล. (2553). แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

